

Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: *Duch Svatý – dárce života pro křesťana a Církev*

Jméno autora: *BcA. Eva Vymětalová*

Předmět a cíl práce:

Práce směřuje do oblasti pneumatologie s důrazem na ekleziologické, teologicko-antropologické a spirituálně-teologické aspekty působení třetí božské osoby. Předmět práce je vymezen velmi široce a odpovídá snaze o syntetizující zpřehlednění problematiky a její reflexi pohledem studenta či absolventa bc. studia.

Cílem práce je poukázat na Ducha svatého jako božskou osobu, která je nejen ve svém bytí, ale též v působení v ekonomii spásy, rovná Otci i Synu. Práce se proto snaží zdůraznit, že osobní vztah k němu je podstatným momentem života křesťana i celé církve.

Toto široké, leč osobně zaujaté a zároveň poučené, základní zpřístupnění tématu oponent hodnotí v případě bc. práce kladně.

Argumentační linie:

Práce nejprve sleduje biblická východiska s poukazem na to, jak se vtělený Syn vztahuje k Duchu a tak zjevuje jeho tajemství. Ve druhé části se práce zaměřuje zejména na vztah křesťana k Duchu a v části třetí na ekleziální aspekt tohoto vztahu. Textu dominuje spirituální intence, přesto neopomíjí dogmatická východiska. Základním východiskem je klasická scholastická teze, že právě viditelná poslání Syna (počínaje jeho vtělením) a Ducha (zejména o Letnicích) zjevují jejich identitu.

Ve 2. a 3. části práce je však poněkud nepřesně zjevení Ducha latentně odsouváno až k události Letnic, takže není dostatečně doceněn christocentrický rozměr víry (viz s. 22: „Před Letnicemi byl třetí z Trojice ve světě přítomen skrze své dary a svou moc, od Letnic však ve světě přebývá hypostaticky, jako osoba“). Proto nemůže být doceněno to, jak jsme v Duchu (tak jako již Kristovi učedníci a učednice) ponořeni do bytí i poslání vtěleného Syna, jak nás Duch v církvi anamneticky uvádí do dějin spásy a epikleticky otevírá jejich eschatologickému naplnění a jak jsme v Duchu uvedeni do vzájemnosti Otce a vtěleného Syna.

Podle názoru oponenta kvalitě textu neprospívá to, že autorka dostatečně nezohledňuje ta východiska, která byla prezentována v rámci ekleziologie nebo teologické antropologie (např.

důraz na ekonomii trojičního sdílení *od Otce skrze vtěleného Syna v Duchu*). Tvrzení o zrození církve o Letnicích (bez důrazu na její christocentrický základ, viz např. patristický důraz na *ecclesia ex latere Christi*) a latentní odsouvání působnosti Ducha do sféry lidské (či ekleziální) niternosti tak může působit jako reduktivní (či v konečném důsledku dokonce mylné ve smyslu oddělování „epochy Syna“ a „epochy Ducha“ jako u Jáchyma z Fiore).

Jazyková a formální úroveň:

Je odpovídající. Text je přehledně strukturován a vyjadřování dovedně spojuje osobní zaujetí a odborný zájem odpovídající bc. studiu. Jen občas se vyskytují vyjádření pro odborný styl nevhodná (např. s. 51: „Cílem této práce bylo co možná **nejpravdivěji** [zvýraznil oponent] charakterizovat Ducha Svatého ...“).

Práce s literaturou:

Odpovídá bc. práci. S ohledem na vlastní intenci práce je možná škoda, že není více věnována pozornost knize *Znáš Ducha Svatého?* od Tomáše Špidlíka. Z dogmatické literatury zřejmě chybí *Dogmatika pro studium i pastorači* Gerharda L. Müllera, text je možná až příliš závislý na *Promluvách o Duchu Svatém* od Charlese Journeta. V seznamu literatury se objevují některé tituly, na které oponent nenalezl odkazy v textu (*Vedení Duchem Svatým; Cesta Ducha; Eucharistie – lék nesmrtelnosti*).

Celkové hodnocení:

Autorka zpracovala text s osobním zaujetím a nebála se široce vymezeného předmětu, které je pro život z víry i pro její reflexi zásadní. Zpracování odpovídá požadavkům na kvalifikační práci daného typu a navzdory uvedeným výtkám oponent považuje celý text za zdařilý.